

CD's

V OOR een kerstfeest helemaal volgens de traditie moeten we in Polen zijn, meer bepaald in de provinciesteden aldaar. Kerstavond wordt er nog volgens een vast ritueel gevierd, tegelijk wat vormelijk maar ook heel huiselijk en warm. De familie gaat dan aan tafel, en onder het laken van die feestelijk gedekte tafel werd een laagje hooi of stro gespreid. Een verwijzing naar de stal, natuurlijk.

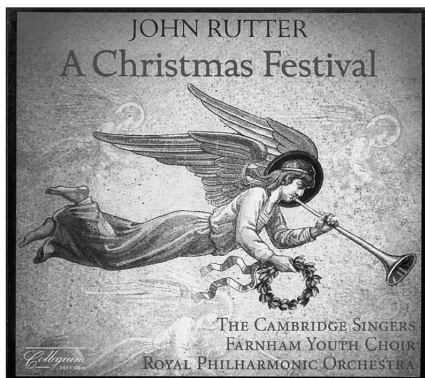
Er wordt ook een extra plaats gedekt voor een 'onverwachte gast'. Het menu bestaat uit twaalf gangen, evenveel als er apostelen waren. En aan het eind worden natuurlijk kerstliederen gezongen. Hoogtepunt is uiteraard de nachtmis, met opnieuw veel en bevallige kerstliederen. Daarvoor is er keuze te over, want het Poolse repertoire bevat zo'n duizend kerstliederen!

Componist Maciej Malecki stelde een mooie bundel samen van die liederen op de cd *Cicha Noc. Stille Nacht*. En hij kleepte ze op zijn beurt bijzonder aan: voorzien van een ruimhartige orchestratie, die vaak het ietwat dansante karakter van dit heerlijke stuk laat uitkomen.

Daarbij slaagt de Poolse toondichter erin oud en hedendaags verantwoord met elkaar te mixen, en mocht ook het in oorsprong Duitse *Stille Nacht* niet ontbreken. Voor de uitvoering van dit Poolse kerstconcert tekenden de warme stemmen van het Pools Kamerkoor en een degelijke Poolse Kamerfilharmonie onder de leiding van Jan Lukaszewski. (JC)

Maciej Malecki, *Cicha Noc. Stille Nacht*, door het Polski Chor Kameralny en de Polska Filharmonia Kameralna onder leiding van Jan Lukaszewski, Carus 83.418 (distributie Coda), 21,15 euro.

ENGELSE kerstmuziek heeft een publiek karakter. Niet enkel zendt de BBC stevast de Christmas Carols uit vanuit King's College Cambridge, het gebruik om op straat kerstliederen te zingen, een activiteit waarin het Leger des Heils uitblinkt, is al even oer-Brits. Deze eigenheid van het Engelse kerstlied, zijnde niet liturgisch, is overduidelijk aanwezig in dit kerstfestival dat de succesrijke componist John Rutter voor dit jaar op cd heeft laten opnemen. De foto op de binnenkant van de cd spreekt boekdelen: een groot kerkkoor in vol ornaat met op de voorgrond een volledig orkest in de Royal Albert Hall. Het hadden de 'Proms' kunnen zijn!

Rutter zou zijn eigen knappe zelf niet zijn, mocht hij er niet in zijn geslaagd van dit groots opgezette kerstconcert een prettige sfeer te laten uitgaan. Daarvoor staat deze componist van vele kerkliederen immers bekend. Het mag muziek zijn die velen aanspreekt. De mooie kerstliederen werden hier niet zomaar naast elkaar geplaatst, maar in een wervelende dynamiek samengebracht. Sterk georchestreerde momenten worden gevolgd door verstilde eenvoud, zoals bijvoorbeeld Bob Chilcotts beklijvende *The Shepherd's Carol*. En eigentijdse composities, zoals een *Ave Maria* van John Rutter zelf, wisselen dan weer af met aloude traditionals. Heel mooi vonden wij *I wonder as I wander* (Wandelend wonder ik me), een Amerikaanse song uit de Appalachian Mountains. Er zijn ook enkele Spaanse kerstliederen en zelfs eentje op een calypso uit de Caraïben... Kortom, Rutter weet je dit hele concert bij de les te houden! (JC)

John Rutter, *A Christmas Festival*, door The Cambridge Singers, het Farnham Youth Choir en het Royal Philharmonic Orchestra, onder de leiding van John Rutter, Collegium Records (distributie Coda), COLCD 133, 20,45 euro.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

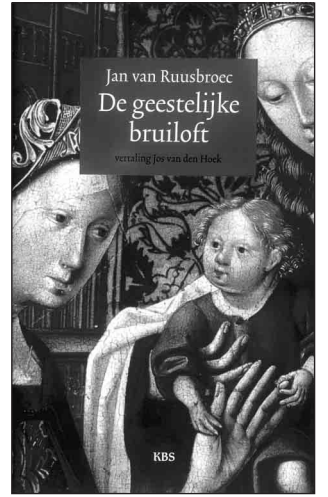
BOEK MET INVLOED

D EZE maand is het honderd jaar geleden dat Jan van Ruusbroec (1293-1381) door Leo XII werd zalig verklaard. Net deze maand werd ook een nieuwe hertaling van Ruusbroecs beroemdste werk, *Die geestelike brulocht* (De geestelijke bruiloft), voorgesteld. Dat schreef de man toen hij nog kapelaan was aan de Brusselse Sint-Goedele. Later zou hij zich met drie andere geestelijken terugtrekken in het Zoniënwoud en er een kloostergemeenschap stichten.

De Brulocht is een lange (drievoudige) meditatie op het evangelievers „Zie, de bruidegom komt. Ga hem tegemoet.” Ruusbroec beschrijft op deze wijze de liefde tussen God en mens en de grond van het mystieke leven. Het is een zeer merkwaardig en taai boek (nota bene in de volstaal geschreven), dat grote invloed uitoefende op het geestelijke leven.

De Nederlander Jos van den Hoek leverde een hoogst leesbaar werk af in hedendaags Nederlands, dat perfect Ruusbroecs geest weergeeft. „Iedere lezer zal dit boek op zijn manier lezen”, zo stelt pater Guido De Baere van het Ruusbroecgenootschap. „De ideale lezer – en zo zijn er weinigen, waarschuwt Ruusbroec zelf – is diegene die zijn eigen ervaring herkent tot in de laatste regel. Maar ieder die weet dat liefde leven doet, zal sommige passages herkennen, andere vaag in zijn leven afgetekend zien, weer andere niet kunnen thuisbrengen.” (EDS)

Jan van Ruusbroec, *De geestelijke bruiloft*, vertaling Jos van den Hoek, KBS, 's-Hertogenbosch/Mechele, 2008, 213 blz., 28,50 euro, ISBN 978 90 6173 110 8.

van de gelegenheid gebruik maakt om af te rekenen met enkele mensen die volgens hem vijanden van Israël zijn. (EDS)

André Gantman, *Jood zijn is een avontuur*, Pelckmans, Kapellen, 2008, 160 blz., 16,50 euro, ISBN 978 90 289 4917 1.

JOOD IN VLAANDEREN

V ERWACHT in dit boek geen uiteenzetting wat de joodse godsdienst en identiteit precies inhouden. De Antwerpse liberale politicus André Gantman schrijft immers allereerst over het jood-zijn vanuit zijn eigen standpunt. Zelf beschouwt hij zich als een vrijzinnige jood. Dat hij deelneemt aan religieuze ceremonies, heeft volgens hem in het jodendom niets te maken met geloof.

Het boek brengt een geëmotioneerde familiale autobiografie. De jodenvernietiging (de shoah) en de staat Israël zijn daarin de belangrijkste kwesties. Het grootste deel van Gantmans verhaal heeft er rechtstreeks te maken: het leed van zijn familie tijdens de wereldoorlog, zijn politieke activiteiten...

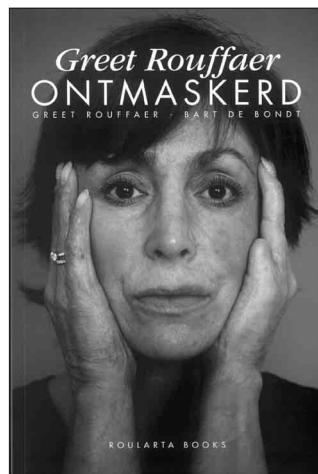
Daarmee toont dit boek goed aan hoe wezenlijk de twee aspecten zijn voor het hedendaagse jodendom. Wat het vertoog wat ontsiert, is dat Gantman

GOD VAN KLEINE MENSEN

M EER dan veertig jaar geleden, in 1967, verscheen *Vijftig psalmen* van Huub Oosterhuis, Pius Drijvers en Michel van der Plas. Het was de eerste katholieke psalmenvertaling van na het concilie en het boek werd eertijds bejubeld. Om allerlei redenen nam het trio echter de andere honderd psalmen (er zijn er 150) nooit onder handen. In de Willibrordvertaling verscheen de veeleer archaische psalmenvertaling van Ida Gerhardt en Marie van de Zeyde.

Op de dag van zijn 75ste verjaardag, 1 november laatst, stelde Huub Oosterhuis een bundel voor met een vertaling van 75 psalmen. De titel *Halverwege* laat uitschijnen dat er ooit nog eens zoveel zullen volgen. Was het vertaalwerk uit 1967 redelijk trouw aan de grondtekst, deze psalmen zijn bijzonder vrij vertaald. Daarom ook de ondertitel *75 psalmen vrij*. De dichter breekt immers de oude teksten open, volgt zelden de oorspronkelijke volgorde en brengt in zijn vertaling zinnen en uitdrukkingen uit andere Bijbelteksten ter sprake. Af en toe blijkt Oosterhuis zich te inspireren op literatuur. Een citaat van Nietzsche of Lucebert verwerken in een psalm, mag dat zomaar? Dat neemt niet weg dat het best wel indrukwekkend klinkt. „Ik wou een kleine-mensen-god zijn.” Dat is toch mooier dan „die machtigen de moed beneemt, koningen met vrees vervult”. Zeg nu zelf. (EDS)

Huib Oosterhuis, *Halverwege. 75 psalmen vrij*, Ten Have, Baarn, 2008, 143 blz., 17,90 euro, ISBN 978 90 259 5921 0.

NIET VOOR GEVOELIGE LEZERS

G REET Rouffaer is voor velen een bekend gezicht op televisie. In 1997 veranderde een ontploffing op de filmset van de serie *Wittekerke* haar hele leven. Zware brandwonden betekenden een lange tijd herstel en een aanvaardingsproces van lange duur.

De actrice beschrijft in een inleiding van 182 bladzijden zeer nauwgezet wat ze moest ondergaan, maar evenzeer hoe ze met zichzelf worstelde. Niemand wordt gespaard, ook het verplegend personeel niet. Die mensen deden, zo geeft Rouffaer ook toe, wat ze moesten en hielpen haar ook echt over drempels en zelfs grote hindernissen heen, ook al moest ze het uiteindelijk wel zelf doen. En dat deed ze ook. Doorheen het lezen kun je zo de pijn voelen die Rouffaer moet hebben gevoeld, alsook de emoties die ze moest overwinnen. Zeker niet voor gevoelige lezers.

Wie volhoudt, krijgt op bladzijde 183 het eerste hoofdstuk. Overigens terecht, maar het waarom moet u zelf maar ontdekken. Zeker een boek dat toont dat volhouden in moeilijke omstandigheden de moeite waard is en juist daardoor kan dit voor velen een steun zijn. (TH)

Greet Rouffaer & Bart De Bondt, *Greet Rouffaer. Ontmaskerd*, Roularta Books, Roeselare, 2008, 192 blz., 19,90 euro, ISBN 978 90 8679 180 4.